

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-352-1-12>

**ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ
ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

**DIGITALIZATION OF ACCOUNTING AND INFORMATION
FLOWS REGARDING FINANCIAL RESULTS**

Чабанюк О.А.

*кандидат економічних наук, доцент,
Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна*

Olha Chabaniuk

*PhD in Economics, Associate Professor,
Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman
Kyiv, Ukraine*

Куксінський М.О.

*аспірант
Державного вищого навчального закладу
«Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна*

Maksym Kuksinskyi

*Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman
Kyiv, Ukraine*

Діджиталізація обліково-інформаційних потоків про фінансові результати означає створення, передачу, скерування інформації про витрати, доходи і результати діяльності в електронному форматі для прийняття рішень та подальшого зберігання. Враховуючи напрацювання науковців і практиків щодо питань діджиталізації [1; 2], нами відмічено, що основна увага у дослідженнях приділена вибору програмних рішень (технологій) для оцифрування та автоматизації окремих або комплексу процесів, що є об'єктом обліку фінансових результатів. Водночас,

вивчення нами організації обліку фінансових результатів на прикладі суб'єктів торгівлі Київської, Вінницької, Полтавської областях, продемонструвало, що малому і середньому бізнесу не завжди вдається втілити усі переваги діджиталізації обліку фінансових результатів через обмеження ресурсів та ризики.

Розглянемо базові переваги діджиталізації обліково-інформаційних потоків в управлінні фінансовими результатами підприємств торгівлі.

1. Алгоритмізація обробки значного обсягу інформації сприяє оптимізації ресурсу часу. Це дозволяє перенести фокус менеджменту із функції контролю достовірності внесених та оброблених даних у контур прийняття рішень на основі обліково-інформаційних потоків. Висока швидкість обробки даних дозволяє зменшити чисельність персоналу базової кваліфікації (фахівців із реєстрації первинних даних бухгалтерського обліку) на користь фахівців, що мають необхідні знання і навички для прийняття рішень на середньому та вищому рівнях управління.

Це означає нові можливості для використання / адаптації різних методик і практик економічного моделювання, поглиблення запитів причинно-наслідкової інтерпретації динаміки фінансових результатів, вироблення прогнозів.

2. Висока точність даних про доходи, витрати і фінансові результати у торгівлі знижує ризик помилок внаслідок дії «людського» фактору. Відомо, що цифрові рішення надійніші, ніж традиційні методи і процедури бухгалтерського обліку. А отже, аналітичні рішення, прийняті на основі такої достовірної інформації, матимуть високий рівень релевантності.

2. Масштабність обробки інформації, одержаної в умовах діджиталізації обліково-інформаційних потоків надає можливість використати єдиний інформаційний масив про результати діяльності для потреб управління на оперативному, тактичному, стратегічному рівнях; у розрізі процесів, центрів відповідальності, структурних підрозділів, сегментів діяльності менеджерами різних рівнів. Крім того, наявність єдиного масиву даних створює умови для взаємоконтролю та взаємопогодження потоків інформації про результати діяльності.

3. У довготерміновому періоді діджиталізація обліку зменшує витрати суб'єктів бізнесу: на утримання додаткових штатних одиниць, усунення невідповідностей, фінансові санкції внаслідок прорахунку тощо.

4. З часом діджиталізація формує функціонал обміну інформації (електронного документообороту) про процеси та результати на основі сталої професійної комунікації: між процесами, центрами відповідальності, структурними підрозділами, сегментами діяльності,

рівнями управління. Це зміцнює менеджмент як систему, витривалу до зовнішніх ризиків.

Поряд із безумовними перевагами діджиталізації обліково-інформаційних потоків про фінансові результати, варто говорити і про ті, які втілюються малим і середнім бізнесом не у повній мірі.

1. Цифрові рішення управління бізнесом повинні супроводжуватись високим рівнем захисту даних. Більшість облікових рішень забезпечують високий рівень безпеки: від обмеження доступу та шифрування до регулярного резервного копіювання та хмарного сховища. Завдяки такому рішенню облікові дані залишаються доступними у разі збою системи або порушення даних. Однак в умовах цілеспрямованих кібератак (з яким бізнес стикнувся із лютого 2022 року), більш потужний захист системи даних можуть собі дозволити лише великі корпорації.

2. Можливість віддаленої роботи у хмарному спеціалізованому середовищі забезпечує доступність до інформації про доходи, витрати, фінансові результати на різних пристроях. Це сприяє мобільності персоналу за умови збереження високої продуктивності праці. Хмарні технології актуальні для релокованого бізнесу в Україні. Хмарні технології диференціюють персональний доступ до даних на основі розподілу прав доступу, захисту від несанкціонованого ознайомлення.

Однак, не зважаючи на актуальність підтримки хмарних технологій, у професійному середовищі й досі зберігається низька довіра до «хмарних» сервісів щодо безпеки інформації та інерційність (несприйняття нового).

3. Інтеграції та синхронізація бухгалтерських спеціалізованих програм з іншими бізнес-інструментами означає, що вони можуть оновлювати один одного в режимі реального часу або на вимогу шляхом автоматичної синхронізації даних. У світлі цієї переваги Enterprise Resource Planning (ERP) є програмним забезпеченням, яке підтримує бізнес-процеси та операції в різних відділах, забезпечує інтегровану систему для всієї компанії.

ERP спрощує отримання фінансових даних з усієї компанії, зменшує кількість помилок і надає системі менеджменту найвищий ступінь контролю над усіма даними. Усе для того, щоб вони могли приймати бізнес-рішення з підвищеною точністю, надійністю та швидкістю.

Очевидно, що внаслідок високої ціни запровадження ERP, застосування малим і середнім бізнесом обмежено.

Більшість цифрових рішень надають певну інформацію та аналітику, що значно полегшує створення звітів і визначення тенденцій.

Часто ці дані можуть бути представлені в режимі реального часу, що робить можливим прийняття обґрунтованих бізнес-рішень. На наше переконання, найбільша перевага діджиталізації обліково-інформаційних потоків малого і середнього бізнесу на сьогодні полягає не в стільки технічному рішенні (пропозицій на ринку програмних продуктів достатньо), а у можливостях управління релевантною інформацією про фінансові результати, здійсненні аналітики та консультуванні в режимі реального часу, прийнятті рішень.

Цього можна досягти на основі створення дашборду – системи інформаційних панелей, що забезпечує наочну презентацію основних показників фінансових результатів, значимих для конкретної бізнес-цілі або процесу, напряму, сегменту діяльності. Дашборд широкий доступ відповідальних осіб до узгодженої оперативної інформації у режимі реального часу. Дозволить відслідковувати вплив прийнятих рішень з планування поставок і продажів, контролю втрат, управління персоналом на фінансові результати операції, процесу, центру відповідальності, структурного підрозділу, сегменту.

Дашборд як інструмент взаємозв'язку автоматизації внутрішніх процесів та зовнішнього представлення результатів діяльності сприятиме підвищенню продуктивності команди у цілому. Розробка й адаптація дашборду фінансових результатів у малому і середньому бізнесі підвищить залученість персоналу у бізнес-процеси, сприятиме розумінню цілей діяльності, усвідомленню причинно-наслідкових зв'язків у ланцюжку прийняття рішень та відповідальності за наслідки.

Дашборд фінансових результатів дозволить об'єднати дані поставок і реалізації, управління втратами з аналітикою, щоб «віртуально» візуалізувати фінансовий результат підприємств торгівлі.

Таким чином, з діджиталізацією обліково-інформаційних потоків у професійному середовищі відбулась трансформація не тільки способу збору, обробки, узагальнення, передачі та зберігання даних, але й підходів до прийняття управлінських рішень, прийняття відповідальності за їх наслідки. А отже, діджиталізація обліку фінансових результатів розглядається як ключова умова ефективності бізнесу. Створення дашборду сприятиме залученню користувачів інформації до процесу прийняття рішень: від ідентифікації зон ризику до управлінських запиту та безпечного зберігання даних.

Література:

1. Бразілій Н., Крот Ю. Особливості впровадження комп'ютерних бухгалтерських програм на підприємстві в сучасних умовах господарювання. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2018. Вип. 22. С. 900–904.
2. Мазіна О.І., Олійник В.С., Рогозний С.А. Цифровізація як найважливіший інструмент розвитку системи обліку та звітності. *Інтернаука. Серія: Економічні науки*. 2020. № 5 (37). Т. 2. С. 59–66.